

هوشمنگ مرادی گرمانی

پلو خورش

داستان‌های کوتاه

تهران، انتشارات معین

داستان ها

صفحه

عنوان

۹	دوربین عکاسی
۱۱	دوربین فیلم برداری
۱۸	دوربین شکاری
۲۹	زیر نور شمع
۴۷	بهار
۴۹	لالایی
۵۵	گل
۶۱	باتوم
۷۰	چهار راه
۷۵	مُنْرَمَنْد
۷۹	آواز همسایه
۸۲	توت
۸۵	نی لیک
۸۸	کلاه ۱
۹۴	کلاه ۲
۹۷	کلاه ما
۱۰۹	پیشکش
۱۱۶	ابراهیم
۱۲۴	پاهای مرغ
۱۲۹	تخم مرغ
۱۳۴	پلو خورش

دوربین عکاسی

میمون کوچولو، توی قفس، کارهای بامزه می‌کرد. بالا و پایین می‌پرید. می‌پرید روی سر و گردن مادرش. دست هایش را بالا می‌گرفت. کج و راست می‌شد. می‌خندید. آخم می‌کرد، می‌رقصید. از میله‌های میان قفس آویزان می‌شد. چشم‌هایش را تنگ و گشاد می‌کرد و پیام ازش عکس می‌گرفت. مردم دور قفس جمع شده بودند و به کارهای میمون می‌خندیدند.

پیام سر شوق آمده بود و تند و تند عکس می‌گرفت. آن قدر خم و راست شد و دور و بر قفس دوید و چرخید و عکس گرفت که شلوارش شل شد و نزدیک بود از پایش بیافتد. سر پاچه‌های شلوار می‌رفت زیر پاهایش. نمی‌توانست خوب راه برود. دوربین را گذاشت کنار قفس که شلوارش را بالا بکشد و کمربندش را سفت کند. میمون در یک آن، دستش را از میله‌های قفس پیش آورد و دوربین را برداشت و برد توی قفس.

پیام هرچه کرد که دوربین را از میمون بگیرد، میمون دوربین را نداد. آن را زیر بغلش قایم کرد و پرید و رفت روی شانه‌ی مادرش نشست و سرش را پشت کله‌ی مادرش پنهان کرد. پیام به دفتر باغ وحش رفت و گفت: «دوربین مرا میمون برداشته و نمی‌دهد.»

پلو خورش

مدیر باغ وحش به کارگر شگفت که برود و دوربین را از میمون بگیرد. کارگر آمد و در قفس را باز کرد و رفت تو و دوربین را از میمون گرفت و داد به پیام.

پیام دوربین را به عکاس خانه برد. عکس‌ها ظاهر شد. چه عکس‌های با نمک و هنرمندانه‌ای! توی عکس‌ها بچه‌ها زبان‌شان را برای میمون‌ها درآورده بودند. پیرمردها و پیرزن‌ها به میمون‌ها می‌خندیدند. دختر کوچولویی دستش را دراز کرده بود که به میمون‌ها خوارکی بدهد. پسری به میمون‌ها بلال پرت می‌کرد. جلوی عکس‌ها میله‌های قفس بود. میله‌ها جلوی تماشاچی‌ها بودند. انگار آدم‌ها توی قفس بودند و میمون‌ها آن‌ها را تماشا می‌کردند. پیام هم توی چند عکس بود. نگران از میان میله‌ها نگاه می‌کرد و دستش را به سوی میمونی دراز کرده بود و التمس می‌کرد. توی عکسی هم پیام داشت شلوارش را می‌کشید بالا. در گوشی بیشتر عکس‌های لبه‌ی گوش بزرگ میمون مادر پیدا بود.

توی مدرسه مسابقه‌ی عکاسی بود. عکس‌های بچه‌ها را به دیوار زده بودند. بچه‌ها و معلم‌ها و پدر و مادرها جلوی عکس‌های پیام جمع شده بودند و می‌خندیدند.

عکس‌های پیام اول شد. همه برای او کف زدند. آقای مدیر به پیام تقدیرنامه داد و یک دوربین خوب و امروزی.

پیام شب خوابش نمی‌بُرد. فکر می‌کرد حق میمون هنرمند و بی‌زبان را خورده است. خیال داشت یک روز برود باغ وحش برای میمون خوارکی و عروسک میمون ببرد. تقدیرنامه و دوربین اش را به او نشان بدهد، ازش تشکر کند تا شب‌ها راحت بخوابد.

دوربین فیلم‌برداری

شهرام، میترا را از دریچه‌ی دوربین می‌دید. میترا دلوپس و هیجان زده بود، می‌ترسید بازی‌اش خراب شود. حرف نمی‌زد. به دوربین نگاه نمی‌کرد. یاد گرفته بود که موقع بازی به دوربین زُل نزند. پراهن خوشگل‌اش را پوشیده بود. موهای جلوی پیشانی را بُرد زیر روسری و گفت:

— خوب است؟ ایراد نمی‌گیرند؟
— نه، خوب است.

میترا روی پله‌ها نشست، پاهایش را جمع کرد و دامنش را کشید روی زانوهاش. دیده بود که کارگر دان مرتب به دخترها و زن‌هایی که جلوی دوربین بازی می‌کردند می‌گفت که مواظب موها و پاهاشان باشند. تا فیلم خراب نشود و بعداً توی دردرس نیافتند.

میترا در آن چند روز که درخانه‌شان فیلم‌برداری بود از کنار دوربین چم نمی‌خورد. به کارگر دان و فیلم‌بردار و صدابردار و بازیگران نگاه می‌کرد. دلش به حال بازیگرانی می‌سوخت که گفتارشان یادشان می‌رفت و تپق می‌زدند. کارگر دان ناراحت می‌شد و بارها و بارها با شرم‌نگاری حرف و کارشان را تکرار می‌کردند. میترا می‌خواست همان «برداشت اول» خوب باشد. کارگر دان سر صحنه نبود، کلاهش را گذاشته بود سرش و عینک‌برودی‌اش را زده